

NOVIOPOSTA

In dit nummer

Vierdaagse kaarten

Interessant museum

Opnieuw de bibliotheek

Redactie:
J. Mulder
J. Spijkerman
J.M.A.G. Stroom

Fotografie:
W.A. v.d. Wagt

Basis ontwerp:
L. Thijsen

Illustraties:
W. Resink

Expeditie:
F. Piers
Tolhuis 35-17
6537 NN Nijmegen
Tel. 024-3444208

Vierdaagse kaarten

Er werden tussen 1988 en 1994 door PTT-Post gratis Vierdaagse- kaarten weggegeven. Lees daarover alles in dit Zomernummer.

4 Daagse mars
Days marches
Jours marche
Tagen marsche

NIJMEGEN

START EN FINISH TE NIJMEGEN

Dag van Groesbeek

74e VIERDAAGSE

PHYSIEK

Uitstekend
Perfect
Excellent
Ausgezeichnet

Zeer goed
Very good
Très bon
Sehr gut

Goed
Good
Bon
Gut

Vermoeid
Tired
Fatigué
Müde

Erg vermoeid
Very tired
Très fatigué
Sehr müde

Pijnloos
Painless
Sans douleur
Schmerzlos

1 Blaas
Blister
Ampoule
Blase

2 Blaren
Blisters
Ampoules
Blasen

3 Blaren
Blisters
Ampoules
Blasen

Blaren
Blisters
Ampoules
Blasen

Afb. 3: Beeldzijde van de kaart met de diverse looproutes van de 3e dag: de "Dag van Groesbeek". Deze kaart is van 1990, de 74e Vierdaagse.

De PTT-kaarten bij de Vierdaagse in Nijmegen.

Zoals gebruikelijk in het Zomernummer van Novioposta ook dit jaar een "Vierdaagse-special". Deze keer krijgen de Vierdaagse PTT-kaarten de volle aandacht.

Vierdaagse kaarten zijn er al heel lang. Veel boek- en tijdschrifthandelaren verkopen er elk jaar duizenden, of nog meer.... Verhees druk en Van der Zand in Nijmegen (Afbeelding op voorblad) waren grote producenten van die kaarten 1). En ze worden niet alleen gekocht, geschreven en verstuurd, maar ook verzameld. Ze zijn er in veel soorten en varianten en ze hebben vaak een "officieel" lijkend uiterlijk (Afb. 1).

Afb. 4: Een enveloppe die is verstrekt in 1990.

Afb. 2: PTT-post kaart uit 1988, verstuurd op 21 juli, de dag van de "Zeven Heuvelen-route". De kaart is naast het gewone dagtekenstempel ook voorzien van het speciale stempel van de 72e Vierdaagse

Aft. 1: Vierdaagse kaart uit 1983, met de officiële logo's. Toch is dit een gekocht, commercieel product, vervaardigd door Verhees-stickers in Nijmegen.

In dit artikel beperken we ons tot de kaarten, die door PTT-post werden verstrekt aan de wandelaars. Dat gebeurde als deze zich inschreven op de

U kunt met deze kaarten de thuisblijvers dagelijks van uw wel en wee op de hoogte houden. Frankeer met een zegel van f 0,55 (landen binnen de CEPT) of f 0,75 (landen buiten de CEPT).

De kaart wordt voorzien van een bijzonder vierdaagse stempel als u hem post in de brievenbussen van de tijdelijke postkantoren in de Vereniging en op Heumensoord.

You might like to send one of these cards home each day to let them know how you are doing. A 55 cent stamp is required for CEPT countries, a 75 cent stamp for other countries.

If you put the cards in the Vereniging or Heumensoord posting boxes they will be provided with the special Nijmegen "Vierdaagse"-postmark.

Gardez ceux qui vous sont chers au courant de vos joies et de vos peines pendant des Quatre Jours de Nimègue. Un timbre-poste de 55 cents suffit pour les pays de la CEPT. Pour le reste du monde, l'affranchissement est de 75 cents.

Si vous mettez vos cartes dans les boîtes aux lettres à la "Vereniging" ou au "Heumensoord", la Poste apposera une empreinte spéciale commémorative de la "Vierdaagse".

Mit den Ansichtskarten können Sie Ihre Lieben daheim in 5 Fortsetzungen täglich über Freud und Leid des Vier-Tage-Marsches auf dem laufenden halten. Freimachen: hfl 0,55 (CEPT-Länder) oder hfl 0,75 (übrige Länder).

Wenn Sie die Karten in einen der Briefkästen beim Postamt in der "Vereniging" oder in "Heumensoord" einwerfen, stempelt die Post sie mit dem "Vierdaagse"-Sonderstempel ab.

De afbeeldingen van de kaarten waren in de jaren 1988 t/m 1990 identiek. Dus drie jaar achter elkaar vijf dezelfde plaatjes. Ze zaten als setje in een envelop met daarop een tekening van een wandelaar die vier kaarten in zijn handen heeft (Afb. 4). Behalve de 5 kaarten zat er (in elk geval in 1990) ook een toelichting bij: hoe te frankeren en waar te posten om het bijzondere stempel te krijgen. Daartoe waren er in 2 tijdelijke postkantoren brievenbussen opgesteld.

In de jaren 1988-1990 was er dus geen variatie in de plaatjes. Op de beeld- en adreszijde was wel het jaartal aangepast, en in 1989 en 1990 was ook het nieuwe ptt-post logo aangebracht (Afb. 6). In 1990 was dat trouwens ook al het geval op de enveloppe (Afb. 4).

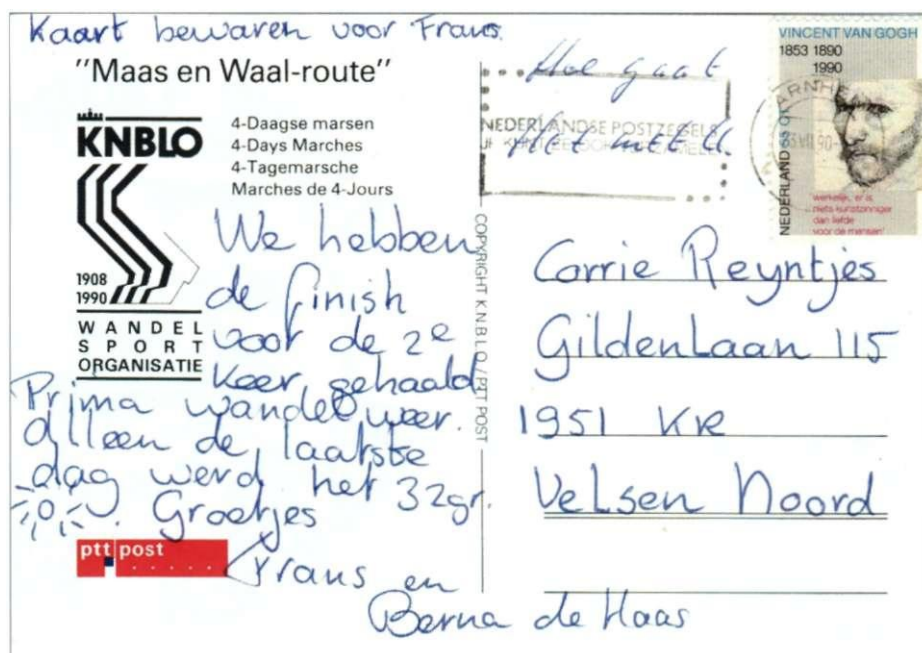
Vanaf 1991, de 75e Vierdaagse, kwam er verandering in de tekeningen: op de enveloppen en de kaarten waren "cartoonachtige" tekeningen afgebeeld. Deze zijn "gesigneerd" met een soort paraaf (Afb. 7 en 8).

Op de adreszijde van de kaarten van 1991 is het KNBLO-logo vervangen door het logo van de 4-Daagse. Alle 5 de kaarten hebben aan deze zijde geen verwijzing meer naar de specifieke wandeldag (Afb. 9).

Afb. 5: Toelichting uit de enveloppe van 1990.

maandag, voorafgaande aan de wandeldagen. Men kreeg dan een (gratis) tas met informatiemateriaal. Daarbij zat ook een enveloppe met 5 kaarten, aan de adreszijde voorzien van het PTT-logo (Afb. 2).

Een set van 5 kaarten bestond uit één "algemene" Vierdaagse-kaart en vier kaarten die elk betrekking hadden op de 4 wandeldagen. In Afb. 3 (voorkant van dit blad) de beeldzijde kaart van de 3e wandeldag met de looproutes, met o.a. de "Zeven Heuvelen-route".

Afb. 6: Kaart uit 1990, met jaartal 1990 en het kleine ptt-logo. De kaart is in een gewone brievenbus op de post gedaan, en daarom machinaal gestempeld in Arnhem.

U kunt met deze kaarten de thuisblijvers dagelijks van uw wel en wee op de hoogte houden. Frankeer met een zegel van f 0,60 (landen binnen de CEPT) of f 0,80 (landen buiten de CEPT).

Deze kaart wordt voorzien van een bijzonder Vierdaagse stempel als u hem post in de brievenbussen van de tijdelijke postkantoren in de Vereniging en op Heumensoord.

You might like to send one of these cards home each day to let them know how you are doing. A 60 cent stamp is required for CEPT countries, a 80 cent stamp for other countries.

If you put the cards in the Vereniging or Heumensoord posting boxes they will be provided with the special Nijmegen "Vierdaagse"-postmark.

Gardez ceux qui vous sont chers au courant de vos joies et de vos peines pendant des Quatre Jours de Nimègue. Un timbre-poste de 60 cents suffit pour les pays de la CEPT. Pour le reste du monde, l'affranchissement est de 80 cents.

Si vous mettez vos cartes dans les boîtes aux lettres à la "Vereniging" ou au "Heumensoord", la Poste apposera une empreinte spéciale commémorative de la "Vierdaagse".

Mit den Ansichtskarten können Sie Ihre Lieben daheim in 5 Fortsetzungen täglich über Freud und Leid des Vier-Tage-Marsches auf dem laufenden halten. Freimachen: hfl 0,60 (CEPT-Länder) oder hfl 0,80 (übrige Länder).

Wenn Sie die Karten in einen der Briefkästen beim Postamt in der "Vereniging" oder in "Heumensoord" einwerfen, stempelt die Post sie mit dem "Vierdaagse"-Sonderstempel ab.

Uitvergroting van de handtekeningen uit afbeelding 7 en 11

Afb. 7: Enveloppe uit 1991. De "toelichting" is vanaf nu niet meer los bijgevoegd, maar staat op de enveloppe zelf. De tekening is gesigneerd met een paraaf, Xu of Lu.

4 DAAGSE MARS • DAYS MARCHES • JOURS MARCHE • TAGEN MARSCH

KNBLO
WILLEN IS KUNNEN

AANKOMST		OM	UUR
ARRIVAL		AT	HOURS
ANKUNFT		UM	UHR
ARRIVÉE		A	HEURES

**START EN FINISH
TE NIJMEGEN**

Afb. 8: Beeldzijde van de "algemene" kaart van 1991.

4 DAAGSE MARS • DAYS MARCHES • JOURS MARCHE • TAGEN MARSCH

KNBLO
WILLEN IS KUNNEN

AANKOMST		OM	UUR
ARRIVAL		AT	HOURS
ANKUNFT		UM	UHR
ARRIVÉE		A	HEURES

**START EN FINISH
TE NIJMEGEN**

Afb. 10: De "algemene" kaart van 1992.

Afb. 9: Adreszijde van de kaart van Afb. 8 uit 1991: ptt-logo in zwart-wit, en geen verwijzing meer naar "de dag van...". Gestempeld in Arnhem, 17 juli 1991.

Ook in 1992 worden setjes van 5 kaarten verstrekt. De envelop heeft een andere tekening, de algemene kaart ook (Afb. 10). De 4 kaarten met de routes zijn echter hetzelfde als die uit 1991. Alleen is de rode kleur boven de tekening nu groen in plaats van rood, en is het jaartal op de adreszijde aangepast, evenals de tekst "76e 4-Daagse".

In 1993 en 1994 - de laatste twee jaar dat de PTT-kaarten werden uitgegeven - zijn de tekeningen op de enveloppen gesigineerd met "Corner" (Afb. 11). De kaarten zelf zijn niet gesigineerd, maar zijn wel van dezelfde tekenaar. Op deze kaarten is op de adreszijde weer een nieuw KNBLO-

Afb. 11: Enveloppe, gesigineerd met "Corner" + 2 laatste cijfers van het betreffende jaartal, 93.

Afb. 12: Kaart van 1993, van de 77e Vierdaagse, verstuurd in 1994 ! Dagtekeningstempel 21 juli 1994, en speciaal stempel 78e Vierdaagse KNBLO.

logo afgebeeld, met daarin 77e Vierdaagse voor 1993 (Afb. 12), respectievelijk 78e Vierdaagse voor 1994. Behalve het bijeenbrengen van alle kaarten is het ook aardig om naar het feitelijk gebruik te kijken. En daarbij kun je verrassende ontdekkingen doen, zoals b.v. te zien is in afbeelding 12 !

Noot:

1. Andere mij bekende uitgevers van Vierdaagse kaarten waren (of zijn nog?) Van der Meulen in Sneek, Sleding in Amsterdam en Introduct in IJsselstein.

Jos M.A.G. Stroom.